

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Ταχ. Δ/ση : Μέρλιν 5 (6^{ος} όροφος)
Τ.Κ. : 106 71, Αθήνα
Τηλ. : 2107546645
Email : diokitis.dam@minfin.gr

ΠΡΟΣ:
**Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών**

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αρ. 2300/13.01.2026 Ερώτηση του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου με τίτλο «64 δράσεις ΕΣΠΑ για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, 800 εκατ. προϋπολογισμός, μηδέν ευρώ δαπάνη - Είναι σκοπιμότητα, όχι ανικανότητα»

Σχετ.: Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου με αρ. 2300/13.01.2026

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, αναφορικά με το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027 (Just Transition Development Programme 2021-2027), σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι, τα στοιχεία του πίνακα που αναφέρεται στη σχετική ερώτηση, αποτυπώνουν την εγκεκριμένη κατανομή των πόρων του Προγράμματος σε «πεδία παρέμβασης» (category node) που έχουν επιλεγεί ανά Προτεραιότητα και την ενεργοποίηση αυτών των πόρων, με βάση συγκεντρωτικά / απολογιστικά στοιχεία από τα αιτήματα πληρωμής που υποβάλλονται ετησίως από κάθε Κράτος, ο μέγιστος αριθμός των οποίων σύμφωνα με το άρθρο 91 του Καν. 1060/2021 ορίζεται σε έξι (6) ανά Πρόγραμμα, ανά Ταμείο και ανά λογιστική χρήση.

Διευκρινιστικά, τα «πεδία παρέμβασης» αποτελούν μια τυποποιημένη κωδικοποίηση (ονοματολογία) που χρησιμοποιείται στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο για την ταξινόμηση ποικίλων δράσεων, έργων και των πόρων ανά θεματικό στόχο / πολιτική των στρατηγικών προτεραιοτήτων της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027.

Συνεπώς, η εικόνα που προκύπτει μέσω του συγκεκριμένου πίνακα, δεν αντικατοπτρίζει την αντικειμενική πορεία των υπό υλοποίηση δράσεων της κάθε Προτεραιότητας καθώς αποτελεί «στιγμιαία αποτύπωση» της αξιοποίησης των πόρων που έχουν εγκριθεί σε επίπεδο «πεδίων παρέμβασης» και μάλιστα με χρονική υστέρηση έναντι της τρέχουσας κατάστασης.

Το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027 εξελίσσεται αναμφίβολα με σαφή δυναμική επιτάχυνσης, γεγονός που αποτυπώνεται και στα στοιχεία που καταγράφουν την πρόοδο της υλοποίησης έως το τέλος του 2025:

- Οι **συνολικές εντάξεις πράξεων** στο Πρόγραμμα ΔΑΜ ανήλθαν σε **862,15 εκατ. ευρώ**, (53% του Προγράμματος), εκ των οποίων **451,2 εκατ. ευρώ** πραγματοποιήθηκαν **εντός του έτους 2025**, γεγονός που καταδεικνύει τη σημαντική επιτάχυνση υλοποίησης.

- Οι **νομικές δεσμεύσεις (συμβάσεις) έργων** ανήλθαν σε ποσοστό **38%**, γεγονός που αποτυπώνει την πραγματική κινητοποίηση των διαθέσιμων πόρων και τη πορεία υλοποίησης των ενταγμένων έργων.
- Οι **εκταμιεύσεις** που έχουν πραγματοποιηθεί από το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027 ανέρχονται συνολικά σε **129,7 εκατ. ευρώ**, ενώ ποσό **93,8 εκατ. ευρώ** καταβλήθηκε στους δικαιούχους του Προγράμματος εντός του τελευταίου έτους 2025.

Τα ανωτέρω στοιχεία επιβεβαιώνουν τη θετική πορεία υλοποίησης του Προγράμματος ΔΑΜ, την αποτελεσματική απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων και τη διασφάλιση της έγκαιρης επίτευξης –και υπέρβασης– των δημοσιονομικών στόχων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη στήριξη των περιοχών Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (περιοχές ΕΣΔΙΜ: Δυτική Μακεδονία, Μεγαλόπολη, Κρήτη, Νησιά Βορείου & Νοτίου Αιγαίου).

Η σημαντική αυτή μεταβολή οφείλεται κυρίως στην ένταξη νέων πράξεων κρατικών ενισχύσεων στην Προτεραιότητα 1 «*Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας*», η οποία παρουσιάζει και τη μεγαλύτερη αύξηση εντάξεων ύψους **383,1 εκατ. ευρώ (+172%)**, καθώς και δαπανών που πραγματοποιήθηκε (αποδεκτό διαχείρισης): απόλυτη αύξηση κατά **58,6 εκατ. ευρώ (+254%)**.

Από αυτά, **43,8 εκατ. ευρώ (ποσοστό 33,8%)**, αφορούν σε ενισχύσεις επιχειρήσεων όλων των μεγεθών, στο πλαίσιο προσκλήσεων προώθησης της επιχειρηματικότητας, σε όλες τις περιοχές εφαρμογής των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), ενώ **29,8 εκατ. ευρώ (ποσοστό 23%)**, αφορούν σε ενισχύσεις σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (στοιχεία αναφοράς, Ιανουάριος 2026).

Ειδικότερα, τα στοιχεία υλοποίησης ανά Προτεραιότητα του Προγράμματος ΔΑΜ και ανά Κατηγορία Δράσης είναι τα ακόλουθα:

I. Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος ΔΑΜ: «Δράσεις Ενίσχυσης και Προώθησης Επιχειρηματικότητας» (Κρατικές Ενισχύσεις)

- Κατηγορία Δράσης 1.2 “**Ανταγωνιστικότητα ΠΜΕ και ΜΜΕ - Ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων**”.
Έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται έως σήμερα πράξεις **π/υ Δημόσιας δαπάνης (ΔΔ) 421,6 εκ. ευρώ** και οι πληρωμές ανέρχονται σε **60,4 εκ. ευρώ ΔΔ**.
- Κατηγορία Δράσης 1.3 “**Υποδομές και μηχανισμοί επιχειρηματικότητας**”.
Έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται πράξεις **π/υ ΔΔ 48 εκ. ευρώ**, με πληρωμές ύψους **Δ.Δ. 2,1 εκ. ευρώ**.
- Κατηγορία Δράσης 1.4 “**Επενδύσεις σημαντικής κλίμακας**”.
Έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται πράξεις **π/υ ΔΔ 152,4 εκ. ευρώ**. Οι αντίστοιχες πληρωμές ανέρχονται σε **14 εκ. ευρώ ΔΔ**.

Στο σύνολο των ανωτέρω Δράσεων, έχουν ενταχθεί συνολικά **930 πράξεις** ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας συνολικού ύψους **Δ.Δ. 622 εκ. ευρώ (στοιχεία 27/1/2026)**, με υλοποιηθείσες δαπάνες (αποδεκτό διαχείρισης) **43,8 εκ. ευρώ**. Οι δαπάνες αφορούν σε καταβολή προκαταβολών καθώς και σε αιτήματα πληρωμών των δικαιούχων, με ορίζοντα ολοκλήρωσης των έργων τα έτη 2026 και 2027, σύμφωνα με τις αποφάσεις ένταξης κάθε επιμέρους επιχειρηματικού σχεδίου.

- Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, υποστηρίζεται μέσω Δράσεων που στοχεύουν στην «*Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας ΠΜΕ και ΜΜΕ και τον Ψηφιακό μετασχηματισμό επιχειρήσεων*», με χρηματοδότηση από την διακριτή Προτεραιότητα 5Α για το Νότιο Αιγαίο και την Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος ΠΔΑΜ.

Με **π/υ 50 εκ. ευρώ** εκδόθηκε σχετική Πρόσκληση “**Επιχειρώ Πράσινα**”, για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στα νησιά με

πληθυσμό έως 3.100 κατοίκους. Τα **734 επενδυτικά σχέδια** που έχουν υποβληθεί, βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης.

- Στην Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος ΔΑΜ επίσης, έχει ενταχθεί και υλοποιείται η Πράξη «**Σύσταση και Υλοποίηση Ταμείου Χαρτοφυλακίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης**» (Just Transition GR FoF), με δικαιούχο την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε., πόρους συνολικού **ύψους 70 εκ. ευρώ** και αναμενόμενη μόχλευση πόρων της τάξης των **187 εκ. ευρώ**.

Το Ταμείο Χαρτοφυλακίου ΔΑΜ, έχει ως στόχο την κάλυψη του συνόλου των χρηματοδοτικών αναγκών των υφιστάμενων, νέων και υπό σύσταση ΜμΕ, στην ενθάρρυνση και στην εν γένει ανάπτυξη των επενδύσεων στις περιοχές ΕΣΔΙΜ για την ομαλή και δίκαιη μετάβαση στη μεταλιγνιτική εποχή.

Αναπτύσσεται σε δύο Ταμεία με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, είτε μέσω της άτοκης συγχρηματοδότησης, είτε μέσω της παροχής εγγυήσεων για όλες τις επιχειρήσεις, ως εξής:

- α) *Ταμείο Δανείων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης* (Just Transition Risk Sharing Loans), για πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, παρέχοντας δάνεια κεφαλαίων κίνησης και επενδυτικά.
- β) *Ταμείο Εγγυοδοσίας Επενδυτικών Δανείων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης* (Just Transition Guarantee Fund) για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, παρέχοντας εγγυήσεις χαρτοφυλακίων (capped portfolio guarantees) για την δανειοδότησή τους.

- II. Οι Δράσεις που εντάσσονται στην **Προτεραιότητα 5** του Προγράμματος ΔΑΜ: «**Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Μικρής Κλίμακας**», αφορούν στην «Αναβάθμιση της Ποιότητας ζωής και ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε αστικές και αγροτικές περιοχές καθώς και σε Greco Islands».

Έχουν ήδη εξειδικευθεί με **συνολικό π/υ 20,7 εκ. ευρώ** οι ακόλουθες:

- α) Έργα βιώσιμης κινητικότητας και
- β) Έργα προστασίας και ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς, στο πλαίσιο των ΟΧΕ.

Ο σχετικές Προσκλήσεις δημοσιεύθηκαν αρχές του έτους (2026) και αναμένεται η υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης.

- III. **Προτεραιότητα 7** του Προγράμματος ΔΑΜ: «**Στήριξη κρίσιμων τεχνολογιών σε στρατηγικούς τομείς (STEP)**»

Εντός του Α τριμήνου 2026, αναμένεται να εκδοθεί Πρόσκληση για δράσεις Κρατικής Ενίσχυσης που εστιάζουν στη στήριξη της επιχειρηματικότητας σε στρατηγικούς τομείς (STEP), **π/υ 60 εκ. ευρώ**. Θα ενισχυθούν προτάσεις χρηματοδότησης που εστιάζουν σε καινοτόμες – κρίσιμες τεχνολογίες, τεχνολογίες αιχμής (όπως ψηφιακές, βιοτεχνολογικές, μικροηλεκτρονική), στρατηγικές αλυσίδες αξίας της Ε.Ε., κ.ά.

Πλέον των ανωτέρω, εντός του Α' Τριμήνου 2026 αναμένεται από το Πρόγραμμα ΔΑΜ 2021-2027, η έκδοση επιπλέον τριών (3) Προσκλήσεων με δυνητικούς δικαιούχους επιχειρήσεις όλων των μεγεθών, συνολικού **π/υ 220 εκ. ευρώ** οι οποίες θα αφορούν σε Δράσεις Κρατικής Ενίσχυσης για την στήριξη της επιχειρηματικότητας:

- α) στο πλαίσιο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ)» **π/υ 140 εκ. ευρώ**,
- β) σε στρατηγικούς τομείς (STEP)» **π/υ 60 εκ. ευρώ** και
- γ) στο πλαίσιο του Κανονισμού De minimis **π/υ 20 εκ. ευρώ** για υφιστάμενες πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις σε ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ.

**Με εκτίμηση
Ο Διοικητής της ΕΥ ΔΑΜ**

Πελοπίδας Καλλίρης